

14 בנובמבר 2023

-דחוף! -

לכבוד
מר תומר גלאם
ראש עיריית אשקלון
tomer-g@ashkelon.muni.il

שלום רב,

הנדון: סיוע לתושבי העיר שהם מבקשי מקלט (-זרים שאינם בני הרחקה)

הלב מתקשה להכיל את הפשעים המחרידים שבוצעו ע"י חמאס ביום שבת ה- 7.10.2023 נגד אזרחים חפים מפשע בהם ילדים, נשים וקשישים, ומאז אותה שבת ארורה אשקלון היא יעד מרכזי במתקפת הטיילים המגיעים מעזה. מתקפת חמאס והמלחמה שפרצה בעקבותיה לא הבדילו בין אוכלוסיות וגם בקרב הפליטים ומבקשי המקלט (- זרים שאינם בני הרחקה) יש הרוגים, נפגעים ונעדרים, בהם שני מבקשי מקלט שנרצחו על ידי חמאס בשדרות ב- 7.10. פנייה זו נוגעת לתושבי העיר שהם מבקשי מקלט ומצבם בחלוף כ- 5 שבועות מפרוץ המלחמה.

מבקשי המקלט מאפריקה (בעיקר מאריתריאה וסודן) חיים בישראל כדין, כ- 15 שנים, והם מוגנים מפני הרחקה. פליטי המלחמה מאוקראינה (שאינם זכאי שבות) מוגנים גם הם מפני הרחקה. שתי הקבוצות אינן זכאיות כמעט לשום שירותים חברתיים ובריאותיים, ובראשם קצבאות ביטוח לאומי, ביטוח בריאות ממלכתי ומרבית שירותי הרווחה. למיטב ידיעתנו, נכון להיום, מי מהם שמתגוררים ביישובי הדרום, בהם באשקלון, ונאלצו להתפנות בעקבות המלחמה, אינם מקבלים את הסיוע הכספי שניתן על ידי המדינה לתושבי הדרום, לרבות הסיוע בסך 200 ש"ח למבוגר ליום (ו-100 ש"ח לילד), שלהם זכאים תושבי אשקלון ללא ממ"ד שהתפנו באופן עצמאי מהעיר, והמצוקה הכלכלית שהם מצויים בה הולכת וגוברת, כמפורט להלן:

1. מבקשי מקלט, בהם תושבי אשקלון המונים כמה מאות, מצאו את עצמם במצוקה מוגברת בעקבות המלחמה, ללא מיגון וללא פרנסה. חלקם התפנו, ובזכות ארגוני חברה אזרחית, פעילים ואזרחים, קיבלו מחסה במקומות אחרים בארץ.
2. בחלוף כ- 5 שבועות מפרוץ המלחמה, מי שהתפנו ונמצאים אתנו בקשר משמיעים מצוקה הולכת וגוברת: יותר ויותר פונים אלינו בבקשות סיוע ברכישת מזון ומוצרי יסוד, לרבות חיתולים ופורמולת חלב לתינוקות. רבים מבקשים סיוע כלכלי כדי שיוכלו לעמוד בתשלום שכר הדירה החודשי ומביעים מצוקה רבה מהודעות משכירים, גם משדרות, על כוונתם לפנותם מהדירות עם ילדיהם אם לא יעמדו בתשלומים. הפניות המתרבות והמצוקה הגוברת מגבירות את החשש כי קהילות הפליטים ומבקשי המקלט ייקלעו בקרוב למשבר הומניטרי חמור, כפי שקרה בתקופת הקורונה.
3. למרות זאת, עד היום לא ערכו משרדי הממשלה מיפוי של המתפנים מקרב אוכלוסיות אלה ושל צורכיהם. יתרה מכך, הפלטפורמה הדיגיטלית "יחד" שהוקמה למיפוי המתפנים וצורכיהם השונים, אינה מאפשרת למי שאינם נושאים מספר זהות בן 9 ספרות להירשם, ועל כן הם אינם יכולים למלא את טפסי המיפוי שהפלטפורמה מציעה לציבור המתפנים.
4. זאת ועוד, שתי תוכניות סיוע פועלות כרגע למי שהתפנו מיישובי הדרום - **סיוע כספי חד-פעמי למי שהתפנו מיישובים עד 7 ק"מ מעזה** (סיוע של 1,000 ש"ח לאדם ותקרת 5,000 ש"ח למשפחה), ו**סיוע כספי ממושך למתפנים מהדרום ומהצפון** - סיוע בסך 200 ש"ח למבוגר ליום ו- 100 ש"ח לילד ליום. למיטב ידיעתנו, שתי התוכניות אינן נגישות כיום למבקשי מקלט שהם תושבי היישובים הרלוונטיים, לרבות אשקלון.
5. לפיכך, לעת הזאת, מבקשי המקלט שנאלצו לעזוב את בתיהם בדרום, אינם מקבלים כל סיוע כספי ומוצאים את עצמם במצוקה קשה ביותר.

6. נוכח האמור, נבקש לדעת כיצד פועלת העירייה בכל הנוגע לתושבי העיר שהם מבקשי מקלט, חלקם גרים בעיר כבר שנים רבות:

- האם יש מיפוי של תושבי העיר האלה? מי מהם התפנו מהעיר? האם העירייה סייעה להם להתפנות (במימון מדינה או מימון רשותי), ואם כן - לכמה מהם ולאן התפנו?
- באשר למבקשי מקלט שנשארו באשקלון או כבר חזרו אליה, מה מצבם? האם הם מוכרים בעירייה? האם הם מקבלים סיוע?
- האם העירייה יכולה לסייע בהנגשת תוכניות הסיוע השונות לתושבי העיר שהם מבקשי מקלט?

אנו ערים לכך שעיריית אשקלון נדרשת כיום להתמודד עם אתגרים שאי-אפשר היה לדמייןם לפני ה-7 באוקטובר, והאוכלוסיות ונושאי הסיוע שהיא מטפלת בהם כיום בוודאי רבים מנשוא, ואולם מתקפת החמאס והטילים לא הבחינו בין שכבות האוכלוסייה ובין הקהילות השונות החיות בקרבנו, ובהם גם מבקשי המקלט, ובכל הנוגע לאוכלוסייה זו אנחנו נשמח לשתף פעולה עם העירייה ולסייע בפעולות להסרת החסמים הקיימים בהנגשת תוכניות הסיוע השונות למי מהם שהם תושבי העיר.

נודה על קבלת התייחסותכם לפנייתנו.

אני מחזקת את ידיכם בימים מורכבים אלו ומקווה לימים טובים יותר ובשורות טובות.

בכבוד רב,

עו"ס טלי אהרנטל, מנכ"לית
א.ס.ף – ארגון סיוע לפליטים ולמבקשי מקלט בישראל

העתק:

מר ינון אהרוני, מנכ"ל משרד הרווחה

גב' דינה דומיניץ, מנהלת היחידה למאבק בסחר בבני אדם, משרד המשפטים